

INCIPIT. LIBER
 N D I O T E R C I V

A capto totius emilius & q. fabius conf. sunt.
 hic erat fabius quintus q. unus ex ante
 ad remota genti sup. fuerat. La priore c. sulatu emili
 us dandi agri plebi fuerat auctor. Itaq; sedo quoq;
 c. sulatu eius & agrari se inspe legis exerceant & tri
 bum. rē etia. cons. sepe tēptatā adiutore unq; c. sule
 obtineri posse rati suscipiunt. & c. sules manebant in
 sententia sua. possessores & magna pars patrū tribu
 nitus se iactari actionib; principē ciuitatis & largi
 endo de alieno popularē fieri querentes. totius in
 uidiā rei attribuis in c. sule auerterant. Atrox certa
 men ad erat. in fabius c. silio neutri parti acerbore ex
 pedisset. L. quintus ductu & auspicio agri capti pri
 ore anno aliquantū auolsis ēē amū p. pinquā
 oportuna & martina urbe coloniā deduci posse.
 Ita sine querelis possessq; plebē in agros sua. ciuitatē
 in cōcordia fore. Hec sententia accepta ē triū uiros
 agro dando citat. t. quintū. a. uerginū. p. furium.
 lussi nomina dare q. agrū accipere uellent. Hec statū
 ut sit fastidū copia. Adcoq; pauci nomina dederūt.
 ut ad explendū numerū coloni uolsi adderent.
 Letitia multitudo poscere rome agrū malle. quā
 alibi accipere. Equi a q. fabio. isco cū exercitu uene
 rat. pacē petere. Itaq; cā ipsi subita incursione
 in agrū latinū fecerūt. Quintus seruius insequenti

quā pacē hostilia malle. si penitrat. timū receptū ad
 captā clemētiā fore. Sin purio gaudeant. dismagistra
 tis quā hostib; gesturos bellū. Hec dicta adeo nihil mo
 uerunt quēquā. ut legati ppe uiolati s. ex exercitib;
 in aliquid aduersus roma nos missus. Quē ubi roma s
 nunciata. indignitas rei magis quā periculū. c. sule al
 terū ab urbe exeunt. ita duo c. sulares exercitus ad hos
 tē accesserūt acie instructa. ut c. suli dimicaret. S. cū
 forte haud multū dici sup. ēēt. unus abstinatione hostiū
 exclamat. Ostentare hoc ē romani ngerere bellū.
 Linoctē imminētē acie instructis. longiore luce ad
 id certam qd instat nob op. ē. Crastino die oriente sole
 rediit in acie. erit copia pugnandi. ne timeat. His
 uocib; utitur miles. indicē posterū in castra reducantur.
 longā uenire noctē ratus. quē morā certamini faceret.
 Tū quidē corpora cibo sōnoq; curant. ubi illuxit
 postero die. prior aliquantū c. stuit romana acies.
 tandē & equi pcesserūt. plū fuit utrumq; uehementis.
 qd & romanus ua odioq; pugnabat. & equos c. scien
 tia c. nacti culpa periculi. & desperatio future sibi postea
 fidei ultima audere & experiri cogetat. Non tam
 sustinuerūt acie romanā equi. pulsiq; cū in fines suos
 se recepissent. nihilo inclinationib; ad pacē animis.
 ferax multitudo increpare duces. qd in acie qua pug
 nandi arte romanū excellat. cōmissa restit. equos
 populationib; incursionib; q; meliores ēē. & multas
 passim man. quā magnā molē unū exercitū reclus

© COPYRIGHT LITEN
UNIVERSITY OF CALIFORNIA
(University Library)
MS. 000000 fol.

foenoris. ut tributo nouum foenus contraheretur.
 in murum censoribus locatū saxo quadrato faciun-
 dum. Cui succumbere oneri coacta plebes. quia
 quem dilectū impedirent non habebant. tr. pt.
 tribunos etiā militares patricios om̄s. coacta prin-
 cipum opib; fecit. Lucum emiliū. publiū. ualeriū
 iuu. c. ueterium. ser. sulphiciū. l. et. c. quintios cin-
 cinnatos. hisdem opib; optinuere. ut aduersus
 latinos uolsicosq; qui conuinctis legionib; ad satri-
 cum castra habeant. nullo impediēte om̄ibus
 iuniorib; sacramento adactis. tres exercitus scribe-
 rent. Vnum ad p̄sidium urbis. alterū qui si qui
 alibi motus eratisset ad subita bella mitti pos-
 set. Tertiū longe ualedissimū. publius. et. l. emi-
 lius ad satricū duxere. Ubi cū aciem instructā
 hostium loco equo inuenissent. ex tēplo pugnatū.
 eut nondū satis clarā uictoriā. sic p̄spere spei pug-
 nam umber ingentibus p̄cellis fusus diremit.
 Postero die iterata pugna. & aliquādiu equa uir-
 tute fortunaq; latine maxime legiones longa so-
 cietate militiam romanā edocte restabant. Eques
 inmissus ordines turbauit. Turbatus. signa pedi-
 tum illata. quantūq; romana se in uertit acies.
 tantum hostes gradu moti. eut semel inclinauit
 pugna. iam intolerabilis romana uis erat. Fusi hos-
 tes cum satricum qd. ii. mil. inde aberat n̄ castra

ex diutina pace noua defectio recentib; adhuc ani-
 mis ferociore ad p̄secutandū in bello faceret. finis cer-
 tamini fuit. postquā utrisq; apparuit nihil p̄ alteros
 stare quo min' incepta p̄sequerent. latini p̄fecti a so-
 cietate pacis ut rebantur inhoneste sese uindicaue-
 runt. antistes incōmodis arbitris salutariū consilio
 remotis. urbē agrosq; romani dedunt. Ita rabies la-
 tinorū quia nec romanos bello ledere nec uolsicos in
 armis retinere potuerant. eo erupit. ut satricū ur-
 bē quē receptaculū primū eis aduersē pugne fue-
 rat. igni concremarent. Nec aliud tē tū cuius super-
 fuit urbis cū facēs partē sacris p̄fanisq; inicerent.
 quā matris matutē tēplū. Inde eos non sua religio
 nec uerecundia deum arguisse d̄r. si uox horrenda
 edita tēplo cū tristib; uinis in nefandos ignes. p̄cul
 delubris amouissent. Incensos ea rabie impetus tus-
 culū tulit. oburā qd̄ deserto cōmuni concilio lati-
 norū non insocietate modo romanā si etiā inuicta
 tē se dedissent. Patentib; portis cū impuiso incidis-
 sent. primo clamore oppidū p̄tē arcē captū est.
 In arcē oppidani refugere. cū coniugib; ac liberis.
 nuncios q; romā qui certiore de suo casu senatum
 facerent misere. Haud segni quā fide p̄ r̄. fuit dig-
 nū. exeret tusculū duc tuf. l. quintus. & seruius
 supplicius tr̄ milia duxere. Clausas portas tuseu-
 li latinosq; simul obsidentū atq; obsessorū animo.

MS. (1) fol.